

بشیر مُنذر

بشیر احمد اصل ناں اے تے تخلص مُنذر سی۔ گجرات وچ 3 جنوری 1925ء نوں ملک حسن محمد دے گھر پیدا ہوئے۔ زمیندارہ ہائی سکول توں میٹرک تے زمیندارہ ڈگری کالج توں بی اے دا امتحان پاس کیتا۔ روزگار دے سلسلے وچ 1954ء نوں لاہور لے کے پنجاب حکومت دے محکمہ بجالیات وچ ملازم ہو گئے۔ ایتھے آکے اوہناں نے اورینٹل کالج توں پہلاں ایم اے اُردو کیتا تے بعد وچ ایم اے پنجابی وی کر لیا۔ سرکاری ملازمت نوں چھڈ کے اوہناں نے 1956ء وچ کتاباں دی اشاعت دا ادارہ کتبستان قائم کیتا اپنا پریس لالیا۔ ایہدے نال نال علمی تے ادبی سرگرمیاں وچ حصہ لینا شروع کر دتا جیہڑا وفات تک قائم رہیا۔ بشیر مُنذر 1990ء نوں اللہ نوں پیارے ہو گئے۔

بشیر مُنذر پہلاں صرف اُردو وچ شاعری کردے سن پر بعد وچ پنجابی شاعری شروع کیتی، اوہناں ان نظماں دا پہلا مجموعہ ”کلاڑ کھ“ 1969ء نوں شائع ہویا۔ تے ”الہڑ بلہڑ بادے دا“ دے عنوان ہرچھاں اک مجموعہ 1979ء وچ شائع ہویا۔ ایس مجموعے اُتے اوہناں ان کئی انعام تے ایوارڈ وی ملے۔

بشیر مُنذر ہوراں دیاں پنجابی نظماں دی زبان تے اسلوب اک عجیب طرحاں دی سادگی دا نمونہ پیش کردے نیں۔ پنڈاں دے وسنیکاں دے مسئلیاں نوں بڑے ڈونگھے جذبیاں نال بیان کردے نیں۔ اوہناں نے عام طور تے نئی نظم آکھی اے۔ بشیر مُنذر داک ہور فنی وصف ایہہ اے کہ لفظاں نوں گھٹ توں گھٹ ورتدے نیں پر اوہناں وچوں وڈے وڈے معنی اخذ کردے نیں۔

کلارکھ

جھاں جھاں کر دی جوہ میرے دی

جیون بڑا کوآ

چار چوہیرے ڈونگھارتیا

میں وچ کلم کلا

ساوے پیلے میرے پتر

موٹے پتلے ڈاہلے

لم سلمیاں نفساں اُتے

بولن کال مونہہ کالے

آون بھکھڑ جاون بھکھڑ

تھاں توں ذرا نہ ہڈاں

لوہندیاں دھتپاں مارو پالے

اپنی جاں تے جھڈاں

چھاں نوں کوئی چھاں نہ جانے

پُھیل نوں پُھیل نہ سمجھے

اوہ جیون کبیر جیون جس دا

کوئی مل نہ سمجھے

(کلارکھ)